

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

'Als ik morgen niet op transport ga, ga ik 's avonds naar de revue': kamp Westerbork in brieven, dagboeken en memoires (1942-2010)

Moraal, E.M.

Publication date
2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Moraal, E. M. (2013). *'Als ik morgen niet op transport ga, ga ik 's avonds naar de revue': kamp Westerbork in brieven, dagboeken en memoires (1942-2010)*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Geraadpleegde literatuur

- Abrams-Morley, Jesse**, 'Holocaust Survivor preserves memoirs', in: *The Daily Northwestern*, 15 mei 2003, http://dailynorthwestern.com/2003/05/14/archive_manual/holocaust-survivor-preserves-memories/
- Abuys, Guido en Mulder, Dirk**, *Een gat in het prikkeldraad. Kamp Westerbork – ontsnappingen en verzet*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 2003).
- Abuys, Guido en Mulder, Dirk**, *Genezen verklaard voor... Een ziekenhuis in kamp Westerbork, 1939-1945*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 2006).
- Adler, H.G.**, *Theresienstadt, Das Antlitz einer Zwangsgemeinschaft, Geschichte Soziologie Psychologie*, (Tübingen: Mohr 1955).
- Appelfeld, Aharon**, 'A Different Testimony', in: Walter Schmitz (red.), *Erinnerte Shoah. Die Literatur der überlebenden*, (Dresden: Thelemen 2003) 3-7.
- Aries, Philippe**, *De ontdekking van het kind. Sociale geschiedenis van school & gezin*, (Amsterdam: Bert Bakker 1987; 1^e Franse druk 1960, herzien 1973).
- As, Aad van**, *In het hol van de Leeuw*, m.m.v Dirk Mulder, serie 'Getuigen van Westerbork', (Hooghalen: Herinneringscentrum kamp Westerbork 2004).
- Baer, Elizabeth R. en Goldenberg, Myrna (red.)**, *Experience and Expression. Women, the Nazis, and the Holocaust*, (Detroit: Wayne State University Press 2003).
- Baggerman, Arianne, en Dekker Rudolf**, 'De gevaarlijkste van alle bronnen'. Egodocumenten: nieuwe wegen en perspectieven', in: Arianne Baggerman en Rudolf Dekker (red.), *Egodocumenten: nieuwe wegen en benaderingen*, (Amsterdam: Aksant 2004) 3-23.
- Baggerman, Arianne, Dekker, Rudolf**, *Kind van de toekomst. De wondere wereld van Otto van Eck (1780-1798)*, (Amsterdam: Wereldbibliotheek 2005).
- Baggerman, Arianne, en Dekker Rudolf**, 'Verlichting, revolutie en kindbeeld in Nederland; de periode rond 1800 als keerpunt', in: *Justitiële Verkenningen*, 'Kindbeelden', 31 (2005) 5, 9-17.
- Baggerman, Arianne, en Dekker Rudolf, Mascuch, Michael**, *Controlling Time and Shaping the Self. Developments in Autobiographical Writing since the Sixteenth Century*, volume 3 in: 'Egodocuments and History series', (Leiden: Brill 2011).

- Baggerman, Arianne, Dekker, Rudolf**, 'Egodocument als bron', in: *De Groene Amsterdammer*, 24-01-2013, http://www.groene.nl/commentaar/2013-01-24/egodocument_als-bron
- Bank, Jan**, *Oorlogsverleden in Nederland*, (Baarn: Anbo 1983).
- Bank, J.Th.M. e.a. (red.)**, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*, XIV, Reacties (Den Haag: SDU Uitgeverij 1991).
- Bankier, David**, *The Jews Are Coming Back. The Return of the Jews to their Countries of Origin after WWII*, (Jerusalem: Yad Vashem 2005).
- Barnett, Victoria**, *Bystanders, Conscience and Complicity during the Holocaust*, (London: Greenwood Press 1999).
- Barnouw, David**, *Het fenomeen Anne Frank*, (Amsterdam: Bert Bakker 2012).
- Bar-On, Dan**, 'The Bystander in relation to the Victim and the Perpetrator: Today and During the Holocaust', in: *Social Justice Research*, 14 (2001) 2, 125-147.
- Bauer, Yehuda**, *They Chose Life: Jewish Resistance in the Holocaust*, (New York: American Jewish Committee, Institute of Human Relations 1973).
- Bauer, Yehuda**, *A History of the Holocaust*, (New York: Franklin Watts 1982; 2001).
- Bauer, Yehuda**, *Rethinking the Holocaust*, (New Haven and London: Yale University Press 2001).
- Baumel, Judith Tydor** *Double Jeopardy. Gender and the Holocaust*, London/Portland OR: Vallentine Mitchell 1998)
- BenEzer, Gadi**, 'Trauma Signals in Life Stories', in: K. Lacy Rogers and S. Leydesdorff, *Trauma and Life Stories International Perspectives*, (London/New York: 1999) 29-44.
- Ben-Sefer, Ellen**, 'Gemilat Chesed and Moral Behavior at Westerbork. Lessons from the Past to Remember for the Future', in: John K. Roth (red.), *Remembering for the Future. The Holocaust in an Age of Genocides*, vol. two 'Ethics and religion', (Basingstoke: Palgrave 2001) 36-54.
- Ben-Sefer, Ellen**, *In the Valley of the Shadow: Westerbork - a Context of Health*, (Thesis PhD Macquarie University, Division of Humanities, Department of European Languages 2002).
- Benz, Wolfgang en Distel, Barbara (red.)**, *Der Ort des Terrors, Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, 9 dln. (München: C.H. Beck 2005-2009), band 1 'Die Organisation des Terrors', (München: C.H. beck 2005).
- Berg, Jan Hendrik van den**, *Metabletica of Leer der veranderingen: beginselen van een historische psychologie*, (Nijkerk: Callenbach 1956).

- Berghe, Gie van den**, *Met de dood voor ogen. Begrip en onbegrip tussen overlevenden van nazi-kampen en buitenstaanders*, (Berchem: Epo 1987).
- Berghe, Gie van den**, *Getuigen, een casestudy over egodocumenten: een bibliografie van egodocumenten over de nationaal-socialistische kampen en gevangenschappen, geschreven of getekend door 'Belgische' (ex)-gevangenen: Belgen, personen die in België gedomicilieerd waren of verbleven, en andere uit België gedeporteerde personen*, (Brussel: Navorsings- en Studiecentrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog 1995).
- Berghe, Gie van den**, 'Het verleden is nooit voorbij: gebeurtenissen, geschiedenissen, identiteiten,' in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis*, I (1996) 13-41.
- Berghuis, Corrie K.**, *Joodse vluchtelingen in Nederland, 1938-1940. Documenten betreffende toelating, uitleiding en kampopname*, (Kampen: Kok 1990).
- Berkley, Koert Philippus Leendert**, *Overzicht van het ontstaan, de werkzaamheid en het streven van den Joodsche Raad voor Amsterdam*, (Amsterdam: z.u. 1945).
- Bettelheim, Bruno**, *The Informed Heart. Autonomy in a Mass Age*, (London: Glencoe 1961).
- Berkowitz, Leonard**, *A Survey of Social Psychology*, (New York: Holt, Rinehart and Winston 1986).
- Bigot, Louis Cornelius Thibault, Kohnstamm, Philipp Abraham en Seldam, W.H. ten**, *Het kind. Paedagogiek, handboek voor opvoedkunde ten dienste van kweekscholen*, (Groningen/Batavia: Wolters 1935, 4e druk, 1e 1930).
- Billig, Joseph**, *Les camps de concentration dans l'economie du Reich Hitlérien*, (Paris: Presse universitaires de France 1973).
- Blaak, Jeroen**, *Geletterde levens. Dagelijks lezen en schrijven in de vroegmoderne tijd in Nederland 1624-1770*, (Hilversum: Verloren 2004).
- Blok, Els**, *Uit de schaduw van de mannen, vrouwenverzet 1930-1940*, (Amsterdam: Sara 1985).
- Blom, W.**, *Hoe schrijf ik mijn brieven?*, (Amsterdam: Mulder 193X; oorspronkelijk *Hoe schrijf ik een brief?*, Amsterdam: Bosch 1932).
- Blom, J. C. H.**, 'De vervolging van de joden in internationaal vergelijkend perspectief', in: J.C.H. Blom, *Crisis, bezetting en herstel. Tien studies over Nederland 1930-1950*, (Den Haag/Rotterdam: Nigh & Van Ditmar Universitair 1989) 134-150.
- Blom, J. C. H.**, *In de ban van goed en fout? Wetenschappelijke geschiedschrijving over de bezettingstijd in Nederland*, uitgesproken op 12 december 1983 aan de Universiteit van Amsterdam, (Bergen: Octavo 1983), opnieuw gepubliceerd in J.C.H. Blom, *In de ban van goed en fout. Geschiedschrijving over de bezettingstijd in Nederland*, (Amsterdam: Boom

2007) 9-29.

- Blom, J. C. H.**, 'Een kwart eeuw later. Nog altijd in de ban van goed en fout?', in: J.C.H. Blom, *In de ban van goed en fout. Geschiedschrijving over de bezettingstijd in Nederland*, (Amsterdam: Boom 2007) 155-181.
- Blom, J. C. H. en Cahen J.J.**, 'Joodse Nederlanders, Nederlandse Joden en joden in Nederland, 1870-1940', in: J.C.H. Blom, R.G. Fuks-Mansfeld, I. Schöffner, (red.), *Geschiedenis van de joden in Nederland*, (Amsterdam: Balans 1995) 247-310.
- Blom, J.C.H., Fuks-Mansfeld, R.G., Schöffner, I., (red.)**, *Geschiedenis van de joden in Nederland*, (Amsterdam: Balans 1995)
- Boas, Jacob**, *Boulevard des Misères: the Story of Transit Camp Westerbork*, (Hamden/Connecticut: Archon Books 1985).
- Boas, Jacob en McKissack, Patricia**, *We are Witnesses: Five Diaries of Teenagers who Died in the Holocaust*, (New York: Scholastic Inc 1995).
- Bock, Gisela (red.)**, *Genozid und Geschlecht. Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005).
- Bock, Gisela (red.)**, 'Einführung', in: Gisela Bock (red.), *Genozid und Geschlecht. Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005) 7-22.
- Bondy, Ruth**, 'Women in Theresienstadt and the family camp at Birkenau', in: Dalia Ofer en Lenore J. Weitzman (red.), *Women in the Holocaust*, (New Haven/London: Yale University Press 1998), 310-326.
- Boom, Bart van der**, *'We leven nog': de stemming in bezet Nederland*, (Amsterdam: Boom 2003).
- Boom, Bart van der**, *'Wij weten niets van hun lot'. Gewone Nederlanders en de Holocaust*, (Amsterdam: Boom 2012).
- Bos, Pascale Rachel**, 'Women and the Holocaust, Analyzing Gender Difference', in: Elizabeth R. Baer and Myrna Goldenberg, (red.), *Experience and Expression: Women, the Nazis, and the Holocaust*, (Detroit: Wayne State University Press 2003) 23-50.
- Bosmajian, Hamida**, 'The Holocaust and Children: Lived Experience and the Study of History', bespreking van o.a. George Eisen, *Children and Play in the Holocaust. Games among the Shadows* (Amherst: University of Massachusetts Press 1988) in: *The Lion and the Unicorn*, 13 (1989) 2, 164-173.
- Bossenbroek, Martin**, *De meelstreep. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog*, (Amsterdam: Bert Bakker 2001).

- Brasz, Chaya**, ‘Na de tweede wereldoorlog: van kerkgenootschap naar culturele minderheid’, in: J.C.H. Blom, R.G. Fuks-Mansfeld, I. Schöffner, (red.), *Geschiedenis van de joden in Nederland*, (Amsterdam: Balans 1995) 351-403.
- Bregman, Rutger**, ‘Historici, durf lessen te trekken!’ in: *De Volkskrant*, (29 september 2012).
- Brinkhuijsen, Jelle, Ligvoet, Pim, Takkenberg, Wijnand en Langkau-Alex, Ursula**, *Joodse vluchtelingen in Oostzaan/Oostzanerwerf gedurende de jaren 1933-1945*, (Werkgroep Joodse Geschiedenis Zaanstreek z.p.: z.u. 2005).
- Brod, Harry**, ‘The Case for Men’s Studies’, in: Harry Brod (red.), *The Making of Masculinities: The New Men’s Studies*, (Boston: Allen and Unwin 1987) 39-62.
- Broszat, Martin, Jacobsen, Hans-Adolf en Krausnick, Helmut**, *Anatomie des SS-Staaten, band 2*, (München: Deutscher Taschen Verlag 1984; 1e druk 1965).
- Broszat, Martin en Timpke, Henning (red.)**, *Studien zur Geschichte der Konzentrationslager*, reeks ‘Schriftenreihe der Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte’, 21 (Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt 1970).
- Browder, George C.**, ‘Perpetrator Character and Motivation: An Emerging Consensus?’, in: *Holocaust and Genocide Studies*, 17 (2003) 3, 480-497.
- Browning, Christopher R.**, *The Path to Genocide; Essays on Launching the Final Solution*, (Cambridge: Cambridge University Press 1992).
- Browning, Christopher R.**, *Ordinary Men. Reserve Police Battalion 101 and the Final Solution in Poland*, (New York: Harper Collins 1992).
- Browning, Christopher R.**, *Collected Memories. Holocaust History and Postwar Testimony*, (Madison: University of Wisconsin Press 2003).
- Browning, Christopher R.**, *Remembering Survival: Inside a Nazi Slave Labor Camp*, (New York/Londen: W.W. Norton & Company 2010).
- Buchheim, Eveline**, *Passie en Missie: huwelijken van Europeanen in Nederlands-Indië en Indonesië 1920-1958*, proefschrift UvA, (Amsterdam: z.u. 2009).
- Captain, Esther**, ‘“Written with an Eye on History.” Wartime Diaries of Internees as Testimonies of Captivity Literature’, in: *Tydskrif vir Nederlands & Afrikaans*, 5 (1998) 1, 1-20.
- Captain, Esther**, *Achter het kawat was Nederland, Indische oorlogservaringen en – herinneringen, 1942-1995*, (Kampen: Kok 2002).
- Cesarini, David en Levine, Paul A.**, ‘Introduction’, in: *The Journal of Holocaust Education*, special issue ‘Bystanders to the Holocaust: a re-evaluation’, 9 (2000) 2/3, 1-28.

- Chudacoff, Howard P.**, 'Adolescence and Youth', in Paula S. Fass, *Encyclopedia of Children and Childhood*, (New York and London: Macmillan Reference USA 2004) 15-20.
- Citroen, Michal**, *U wordt door niemand verwacht: Nederlandse joden na kampen en onderduik*, (Utrecht: Het Spectrum 1999).
- Cohen, Boaz**, 'The Children's Voice : Postwar Collection of Testimonies from Child Survivors of the Holocaust', in: *Holocaust and Genocide Studies*, 21 (2007) 1, 73-95
- Cohen, David**, *Zwervend en dolend. De joodse vluchtelingen in Nederland in de jaren 1933 1940: met een inleiding over de jaren 1900-1933*, (Haarlem: Bohn 1955).
- Cohen, Elie**, *Het Duitse concentratiekamp. Een medische en psychologische studie*, proefschrift, (Amsterdam: Paris 1952).
- Copleston, Frederick Charles**, *A History of Philosophy, volume 1: Greece & Rome, part II*, (New York: Image Books 1962).
- Coster, Louis, Nierop, Is van**, *Westerbork, het leven en werken in het kamp*, (Den Haag: Haagsche Drukkerij 1945).
- Crum, Jan**, 'Wat bewoog u?': *gesprekken met mannen en vrouwen uit het verzet*, (Soesterberg: Aspekt 2007).
- Dasberg, Eli**, *Rabbin Simon Philip de Vries, Neede 870- Bergen-Belsen 1944*, (Lochem: De Tijdstroom 1973).
- Dekker, Jeroen Johannes Hubertus**, *Het verlangen naar opvoeden, over de groei van de pedagogische ruimte in Nederland sinds de Gouden Eeuw tot omstreeks 1900*, (Amsterdam: Bert Bakker 2006).
- Dekker, Rudolf**, 'Egodocumenten. Een literatuuroverzicht', in: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 101 (1988) 161-190.
- Dekker, Rudolf**, *Uit de schaduw in 't grote licht. Kinderen in egodocumenten van de gouden eeuw tot de romantiek*, (Amsterdam: Wereldbibliotheek 1995).
- Dekker, Rudolf**, 'Jacques Presser's Heritage: Egodocuments in the Study of History', in: *Memoria y Civilización*, 5 (2002) 13-37.
- Dekker, Rudolf**, *Meer verleden dan toekomst. Geschiedenis van verdwijnend Nederland* (Amsterdam: Bert Bakker, 2008).
- Depkat, Volker**, 'Autobiographie und die soziale Konstruktion von Wirklichkeit' in: *Geschichte und Gesellschaft*, 29 (2003) 3, 441-476.
- Diercks, Herbert, Füllberg-Stolberg, Claus, Gabre Detlaf e.a.**, *Abgeleitete Macht – Funktionshäftlinge zwischen Widerstand und Kollaboration, Beiträge zur Geschichte der*

- nationalsozialistischen Verfolgung in Norddeutschland*, Heft 4, (Bremen: Edition Temmen 1998).
- Distel, Barbara**, ‘Das Zeugnis der Zurückgekehrten. Zur konfliktreichen Beziehung zwischen KZ-Überlebenden und Nachkriegsöffentlichkeit’, in: Ulrich Herbert, Karin Orth, Christoph Dieckmann, (red.), *Die Nationalsozialistischen Konzentrationslager – Entwicklung und Struktur*, Band 1, (Göttingen: Walstein Verlag 1998) 11-16.
- Dittrich, Kathinka en Würzner, Hans**, *Nederland en het Duitse Exil, 1933-1940*, (Amsterdam: Van Gennep 1981).
- Dominicus, Henny E.**, *Mauthausen: een gedenkboek*, (Amsterdam: Stichting Vriendenkring Mauthausen 1995; 2^e herziene en uitgebreide druk 1999).
- Draaisma, Douwe**, *Waarom het leven sneller gaat als je ouder wordt; de geheimen van het geheugen*, (Amsterdam: Muntinga Pockets/Rainbow Paperbacks 2003; 1^e druk Historische Uitgeverij 2001).
- Draaisma, Douwe**, *De heimweefabriek*, (Groningen: Historische Uitgeverij 2008).
- Draijer, Nel**, *Seksuele traumatisering in de jeugd, gevolgen op lange termijn van seksueel misbruik van meisjes door verwanten*, proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam (Amsterdam: SUA 1990).
- Dresden, Samuel**, *De literaire getuige: essays*, (Den Haag: Bert Bakker/Daamen 1959).
- Dunk, H.W. von der**, ‘Het boek van Presser’, bespreking van *Ondergang* door J. Presser, in: Idem, *Kleio heeft duizend ogen*, (Assen: Van Gorcum 1974), 42-53.
- Dwork, Deborah**, *Children with a Star. Jewish Youth in Nazi Europe*, (New Haven: Yale University Press 1991).
- Dwork, Deborah, Pelt, Robert Jan van**, *Holocaust. A History*, (New York: W.W. Norton 7 Company 2002).
- Dwork, Deborah, Pelt, Robert Jan van**, *Auschwitz. 1270 to the Present*, (New Haven: Norton & Company 1996).
- Earle, Rebecca**, ‘Introduction: Letter, Writers and the Historian’, in: Rebecca Earle (red.), *Epistolary Selves: Letter and Letter-writers, 1600-1945*, (Aldershot: Ashgate 1999) 1-12.
- Eberle, Annette**, ‘Häftlingskategorien und Kennzeichnungen’, in: Angelika Königseder, *Der Ort des Terrors, Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, band 1, ‘Die Organisation des Terrors’, (München: C.H. Beck 2005) 91-110.
- Eisen, George**, *Children and Play in the Holocaust. Games among the Shadows*, (Amherst: University of Massachusetts Press 1988).

- Eisenberg, Azriel**, *The Lost Generation. Children in the Holocaust*, (New York: The Pilgrim Press 1982).
- Ellger, Hans**, ‘Die Frauen-Aussenlager des KZ Neuengamme: Lebensbedingungen und Überlebensstrategien’, in: Gisela Bock (red.), *Genozid und Geschlecht, Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005) 169-185.
- Ensel, Remco, Gans, Evelien**, ‘Wij weten iets van hun lot. Nivellering in de geschiedenis’, in *De Groene Amsterdammer*, 136 (2012), 50, 12-12-2012, en Idem, ‘Wij weten iets van hun lot II’, 137 (2013) 6, 6-2-2013.
- Esh, Saul**, ‘The Dignity of the Destroyed: Towards a Definition of the Period of the Holocaust’, in: *Judaism*, 15 (1962), 1, 106-107.
- Faassen, Marijke**, ‘Het dagboek: een bron als alle andere?’, in: *Theoretische Geschiedenis*, 18 (1991) 1, 3-19.
- Feldhay-Brenner, Rachel**, ‘Voices from destruction: Two Eye-witness Testimonies from the Stanislaw Ghetto’, in: *Holocaust and Genocide Studies*, 22 (2008) 2, 320-339.
- Ferguson, John**, *Morals and Values in Ancient Greece*, (Bristol: Classical Press 1989).
- Fijnaut, Cyrille**, *De geschiedenis van de Nederlandse politie*, (Amsterdam: Boom 2007).
- Flim, Bert Jan**, ‘Opportunities for Dutch Jews to hide from the Nazis, 1942-1945’, in: Chaya Brasz, Yosef Kaplan, (red.), *Dutch Jews as Perceived by Themselves and by Others: Proceedings of the Eight International Symposium on the History of the Jews in the Netherlands [22 – 25 november 1998]* (Leiden : Brill 2001) 289-307.
- Frank, Annelies Marie**, *De dagboeken van Anne Frank*, tekstverzorging door David Barnouw, Gerrold van der Stroom, (1e dr.: 's-Gravenhage: Staatsuitgeverij; Amsterdam: Bakker 1986; vernieuwde 5^e druk 2001).
- Friedländer, Saul**, *Nazi Germany and the Jews, part 1: The Years of Persecution, 1933-1939* (London: Weidenfeld & Nicholson 1997) en *part 2: The Years of Extermination, 1939-1945*, (New York: Harper Collins 2007).
- Frijtag Drabbe Künzel, Geraldien von**, *Kamp Amersfoort*, (Amsterdam: Mets & Schilt 2003).
- Garbe, Detlaf**, ‘Editorial’, in: Herbert Diercks, Claus Füllberg-Stolberg, Detlaf Gabre, *Abgeleitete Macht – Funktionshäftlinge zwischen Widerstand und Kollaboration. Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Verfolgung in Norddeutschland*, Heft 4, (Bremen: Edition Temmen 1998) 7-18.
- Galen-Last, Dick van en Stroom, Gerrold van der (red.)**, *Anne Frank and After. Dutch*

- Holocaust Literature in Historical Perspective*, (Amsterdam: Amsterdam University Press 1996).
- Gans, Evelien**, *De kleine verschillen die het leven uitmaken. Een historische studie naar joodse sociaal-democraten en socialistisch-zionisten in Nederland*, proefschrift Universiteit van Amsterdam, (Amsterdam: Vassallucci 1999).
- Gans, Evelien**, “‘Vandaag hebben ze niets, maar morgen bezitten ze weer een tientje.’ Antisemitische stereotypen in bevrijd Nederland’, Conny Kristel (red.), *Binnenskamers. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog. Besluitvorming*, (Amsterdam: Bert Bakker 2002) 313-353.
- Gans, Evelien**, ‘Gojse broodnijd, de strijd tussen joden en niet-joden rond de naoorlogse Winkelsluitingswet 1945-1951’, in: Conny Kristel (red.), *Met alle geweld. Botsingen en tegenstellingen in burgerlijk Nederland*, (Amsterdam: Balans 2003) 195-214.
- Gans, Evelien**, *Jaap en Ischa Meijer, een joodse geschiedenis, 1912-1956*, (Amsterdam: Bert Bakker 2008).
- Garbarini, Alexandra**, *To “bear witness, where witness needs to be borne”: Diary Writing and the Holocaust, 1939-1945*, Dissertation, (Los Angeles: University of California 2003).
- Garbarini, Alexandra**, *Numbered Days. Diaries and the Holocaust*, (New Haven/London: Yale University Press 2006).
- Gilbert, Martin**, *The Holocaust. The Jewish Tragedy*, (London: Fontana 1986).
- Ginkel, Rob van**, ‘Herdenkingscultuur en herinneringspolitiek’, voordracht bij presentatie Jet Bussemaker, *Dochter van een kampkind*, Amsterdam, 20 april 2011, op: http://home.medewerker.uva.nl/r.j.vanginkel/bestanden/Inleiding_Rob_van_Ginkel_ij_presentatie_boek_Jet_Bussemaker.pdf
- Ginkel, Rob van**, *Rondom de stilte. Herdenkingscultuur in Nederland*, (Amsterdam: Bert Bakker 2011).
- Ginzburg, Carlo**, *De kaas en de wormen. Het wereldbeeld van een zestiende-eeuwse molenaar*, (Amsterdam: Bert Bakker 1982; 1^e Italiaanse druk 1976).
- Ginzburg, Carlo**, ‘Just One Witness’, in: Saul Friedlander (red.), *Probing into the Limits of Representation: Nazism and the “Final Resolution”*, (Cambridge, Mass: Harvard University Press 1992) 82-96.
- Gottlieb, Roger**, ‘The Concept of Resistance: Jewish Resistance to the Holocaust’, in *Social Theory and Practice*, 9 (1983) 1, 31-49.
- Graaff, Bod de, en Marcus, Lidwien**, *Kinderwagens en korsetten. Een onderzoek naar de sociale achtergrond en de rol van vrouwen in het verzet, 1940-1945*, (Amsterdam: Bert

- Bakker 1980).
- Griffioen, Pim, Zeller, Ron**, *Jodenvervolging in Nederland, Frankrijk en België 1940-1945. Overeenkomsten, verschillen, oorzaken* (Amsterdam: Boom Onderwijs 2011).
- Groffen, Mayke**, *Lekker fris. Honderd jaar gezondheid, schoonheid en fatsoen*, (Amsterdam: SUN 2009).
- Gunning, Johannus Hermanus**, *Ons Kind. Gids voor jonge ouders*, (Amsterdam: Wereldbibliotheek 1938).
- Günther, Dagmar**, "And now for something completely different". Prolegomena zur Autobiographie als Quelle der Geschichtswissenschaft', in: *Historische Zeitschrift*, 272 (2001) 1, 25-61.
- Gurewitsch, Brana (red.)**, *Mothers, Sisters, Resisters. Oral Histories of Women Who Survived the Holocaust*, (Tuscaloosa and London: The University of Alabama Press 1998).
- Haan, Ido de**, *Na de ondergang: de herinnering aan de jodenvervolging in Nederland, 1945-1995*, (Den Haag: Sdu Uitgevers 1997).
- Haan, Ido de**, 'Breuklijnen in de geschiedenis van de jodenvervolging. Een overzicht van het recente Nederlandse debat', in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, 123 (2008) 1, 31-70.
- Haan, Ido de**, 'Angst dicteerde jood en niet-jood', bespreking van 'Wij weten niets van hun lot'. *Gewone Nederlanders en de Holocaust*, (Amsterdam: Boom 2012), in *NRC*, (4 mei 2012).
- Hájková, Anna**, 'Die acht Transporte aus dem Reichskommissariat Niederlande nach Theresienstadt', in: Miroslav Karny, Jaroslava Milotova, Raimund Kemper, Michael Wögerbauer (red.), *Theresienstädter Studien und Dokumente*, (Praag: Institut Theresienstädter Initiative Academia 2001) 230-252.
- Hájková, Anna**, 'Spezifika im Verhalten der Niederländischen Juden in Theresienstadt', in: Sabine Moller, Miriam Rürup, Christel Trouvé (red.), *Abgeschlossene Kapitel? Zur Geschichte der Konzentrationslager und der NS-Prozess*, (Tübingen: edition Diskord 2002) 88-103.
- Hájková, Anna**, 'Die Juden aus den Niederlanden in Theresienstadt', in: Jaroslava Milotova, Ulf Rathgeber, Gabriela Kalinova (red.), *Theresienstädter Studien und Dokumente*, (Praag: Institut Theresienstädter Initiative Academia 2002) 135-202.
- Hájková, Anna**, 'Das Polizeiliche Durchgangslager Westerbork', in: Wolfgang Benz, Barbara Distel (red.), *Terror im Westen. Nationalsozialistische Lager in den Niederlanden, Belgien und Luxemburg 1940-1945*, *Geschichte der Konzentrationslager*

- 1933-1945, Band 5, (Berlijn: Metropol Verlag 2004), 217-249.
- Hájková, Anna**, ‘Strukturen weiblichen Verhaltens in Theresienstadt’, in: Gisela Bock, (red.), *Genozid und Geschlecht. Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005) 202-220.
- Hájková, Anna**, *Die Juden aus den Niederlanden in Ghetto Theresienstadt 1943-1945*, Magisterarbeit, (Humboldt-Universität Berlin: 2006).
- Hämmerle, Christa**, ‘WWI Private Correspondence’, in Rebecca Earle (red.), *Epistolary Selves: Letter and Letter-writers, 1600-1945*, (Aldershot: Ashgate 1999) 152-182.
- Hämmerle, Christa**, ‘“You let a weeping woman call you home?” Private correspondences during the First World War in Austria and Germany’, in: Rebecca Earle (red.), *Epistolary Selves: Letter and Letter-writers, 1600-1945*, (Aldershot: Ashgate 1999) 152-182.
- Hansen-Schaberg, Inge (red.)**, *Als Kind verfolgt: Anne Frank und die Anderen*, (Berlin: Weidler Buchverlag 2004).
- Hart, Onno van der, Boon S. en Op den Velde, W.**, ‘Trauma en dissociatie’, in Onno van der Hart, *Trauma, dissociatie en hypnose: handboek*, (Amsterdam/Lisse: Swets en Zeitlinger 2003; 1^e druk 1991) 61-78.
- Hart, Onno van der, Nijenhuis, Ellert en Steele, Kathy**, *The Haunted Self: Structural Dissociation of the Personality and the Treatment of Chronic Traumatization*, (New York: Norton 2006).
- Hayes, Peter**, ‘Auschwitz, Capital of the Holocaust’, review essay over Waclaw Długoborski, Franciszek Piper (red.), *Auschwitz 1940-1945: Central Issues in the History of the Camp*, (Oświęcim: Auschwitz-Birkenau State Museum 2000) en Der Institut für Zeitgeschichte (red.), *Darstellungen und Quellen zur Geschichte von Auschwitz*, (München: De Gruyter Saur 2000) in: *Holocaust and Genocide Studies*, 17 (2003) 2, 330-350.
- Haynes, Stephen R.**, ‘Ordinary Masculinity: Gender Analysis and Holocaust Scholarship’, in: *The Journal of Men’s Studies*, 10 (2002) 2, 143-163.
- Heijden, Chris van der**, *Grijs verleden. Nederland en de Tweede Wereldoorlog*, (Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij Contact 2001).
- Herbert, Ulrich, Orth, Karin, Dieckmann, Christoph**, *Die nationalsozialistischen Konzentrationslager – Entwicklung und Struktur*, band II, (Göttingen: Wallstein Verlag 1998)
- Heyl, Benjamin**, *De vijf concentratiekampen in Nederland 1940-1945. Schoorl, Ommen, Amersfoort, Vught, Westerbork*, (Nieuwerkerk a/d IJssel: ServicePost 1998).
- Heywood, Colin**, *A History of Childhood, Children and Childhood in the West from Medieval*

- to *Modern Times*, (Cambridge, Polity Press 2004).
- Herzberg, Abel J.**, *Kroniek der Jodenvervolging, 1940-1945*, deel III uit de vierdelige serie J.J. Bolhuis, *Onderdrukking en verzet. Nederland in oorlogstijd*, (Arnhem: Van Loghum Slaterus 1950; 5^e herdruk, alleen deel drie, Amsterdam: Querido 1985).
- Hilberg, Raul**, *The Destruction of the European Jews*, (Chicago: Quadrangle Books 1961).
- Hilberg, Raul**, *Perpetrators, Victims, Bystanders. The Jewish Catastrophe, 1933-1945*, (New York: Aaron Asher Books 1992).
- Hilberg, Raul**, *Sources of Holocaust Research. An analysis*, (Chicago: Ivan R. Dee 2001).
- Hiner, N. Ray, Hawes, Joseph M.**, 'History of Childhood,' in: Paula S. Fass, *Encyclopedia of Children and Childhood*, (New York and London: Macmillan Reference USA 2004) 427.
- Hoekema, Alle G.**, *'Bloembollen' voor Westerbork. Hulp door Zaanse en andere doopsgezinden aan (protestants-)Joodse Duitse vluchtelingen in Nederland*, (Hilversum: Verloren 2011).
- Hogervorst, Susan**, *Vrouwen, verzet en vrede. Gender en de herinneringspolitiek van het Comité Vrouwenconcentratiekamp Ravensbrück, 1945-1995*, masterthesis, Erasmus Universiteit, (Z.p. z.u. 2005).
- Hogervorst, Susan**, *Onwrikbare herinnering - Herinneringsculturen van Ravensbrück in Europa, 1945-2005*, proefschrift Erasmus Universiteit, (Rotterdam, z.u. 2010).
- Hondius Dienne G.**, *Terugkeer. Antisemitisme in Nederland rond de bevrijding*, ('s Gravenhage: Sdu 1990).
- Hondius Dienne G.**, *Absent. Herinneringen aan het Joods Lyceum Amsterdam, 1941-1943*, (Amsterdam: Vassallucci 2001).
- Hondius Dienne G.**, 'Bitter Homecoming; Return and Reception of Dutch and Stateless Jews in the Netherlands', in: David Bankier, *The Jews Are Coming Back. The Return of the Jews to their Countries of Origin after WWII*, (Jerusalem: Yad Vashem/New York: Berghahn Books 2005) 108-135.
- Horowitz, Sara R.**, 'Holocaust Literature', in *Jewish Women: A Comprehensive Historical Encyclopedia*. Jewish Women's Archive.
<http://jwa.org/encyclopedia/article/holocaust-literature>
- Horowitz, Sara R.**, 'Gender, Genocide, and Jewish Memory', in: *Prooftexts*, 20 (2000) 1/2,158-190.
- Horowitz, Sara R.**, 'Memory and Testimony of Women Survivors of Nazi Genocide', in: Judith R. Baskin, (red.), *Women of the World. Jewish Women and Jewish Writing*,

- (Detroit: Wayne State University Press 1994) 258-282.
- Houwaart, Dick**, *Westerbork: het begon in 1933...*, (Den Haag: Omniboek 1983).
- Houwink ten Cate, Johannes Th. M.**, 'De naam van de misdaad en de persoon van de schrijftafelmoordenaar', inaugurele rede Universiteit van Amsterdam (Amsterdam: Vossiuspers UvA 2003).
- Houwink ten Cate, Johannes Th. M.**, 'The Enlargement of the Circle of Perpetrators', in *Jewish Political Studies Review*, 20 (2008) 3-4, 51-72.
- Huisman, Marijke**, *Publieke Levens: autobiografieën op de Nederlandse boekenmarkt, 1850-1918*, (Zutphen: Walburg Pers 2008).
- Jaiser, Constanze**, 'Representationen von Sexualität und Gewalt in Zeugnissen jüdischer und nichtjüdischer Überlebender', Gisela Bock (red.), *Genozid und Geschlecht, Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005) 123-148.
- Jaron, Steven**, 'Autobiography and the Holocaust: An Examination of the Liminal Generation in France', in: *French Studies*, 56 (2002) 2, 207-219.
- Jong, Loe de**, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*, 14 dln. (Den Haag/Leiden: Martinus Nijhoff/Impressum 1969-1994).
- Jong, Lou de**, *Het koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, deel zes, Juli '42 Mei '43, eerste helft*, (Den Haag: Martinus Nijhoff 1975).
- Jong, Loe de**, *Het koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, deel zes, Juli '42 Mei '43, tweede helft*, (Den Haag: Martinus Nijhoff 1975).
- Jong, Loe de**, *Het koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, deel acht Gevangenen en gedeporteerden, tweede helft*, (Den Haag: Martinus Nijhoff 1978).
- Jonker, A.L.**, *Joodse vluchtelingen in Hellevoetsluis, 1938-1940*, (Hellevoetsluis: Stichting Oudheidkamer Hellevoetsluis 1993).
- Kahn, Dennis T.**, 'Bystander intervention and norm shifting: A Social Psychological Research Overview', (z.p., z.u. 2010) 1-47.
http://www.levandehistoria.se/files/bystander_social%20psychological%20research%20overview.pdf
- Kaienburg, Hermann**, *Das Konzentrationslager Neuengamme, 1938-1945*, (Bonn: Dietz Taschenbuch 1997).
- Kaplan, Marion A.**, 'Jewish Women in Nazi Germany: Daily Life, Daily Struggles', 1933-1939' in: Carol Rittner, Carol John K. Roth (red.), *Different Voices. Women and the Holocaust*, (New York: Paragon House 1993) 187-212. Oorspronkelijk in: *Feminist*

- Studies*, 16 (Autumn 1990) 3, 579-606.
- Kaplan, Marion A.**, *Between Dignity and Despair. Jewish Life in Nazi Germany*, (New York: Oxford University Press 1998).
- Karay, Felicja**, 'Women in the Forced-Labor Camps', in: Dalia Ofer en Lenore J. Weitzman (red.), *Women in the Holocaust*, (New Haven/London: Yale University Press 1998) 285-310.
- Karny, Miroslav, Milotova, Jaroslava, Kemper, Raimund en Wögerbauer, Michael (red.)**, *Theresienstädter Studien und Dokumente*, (Praag: Institut Theresienstädter Initiative Academia 2001).
- Katz, Esther en Ringelheim Joan (red.)**, *Proceedings of the Conference, Women Surviving: The Holocaust*, (New York: Institute for Research in History 1983).
- Keilson, Hans**, *Sequentielle Traumatisierung. Deskriptiv-klinische und quantifizierend-statistische follow-up Untersuchung zum Schicksal der jüdischen Kriegswaisen in den Niederlanden*, (Gießen: Psychosozial Verlag 2001).
- Keizer, Madelon de en Plomp, Marije (red.)**, *Een open zenuw, hoe wij ons de Tweede Wereldoorlog herinneren*, (Amsterdam: Bert Bakker 2010).
- Keizer, Madelon de**, 'Inleiding', in: Madelon de Keizer, Marije Plomp (red.), *Een open zenuw, hoe wij ons de Tweede Wereldoorlog herinneren*, (Amsterdam: Bert Bakker 2010) 11-25.
- Kelder, Jan Jaap**, *De Schalkhaarders. Nederlandse politiemannen naar nationaal socialistische snit*, proefschrift Leiden, (Utrecht: Veen 1990).
- Kestenberg, Judith S. en Brenner, Ira (red.)**, *The Child Survivor of the Holocaust*, (Washington DC: American Psychiatric Press 1996).
- Klein, Peter Wolfgang**, *Het Philips-Kommando in Kamp Vught*, (Amsterdam: Contact 2003).
- Klemann, Hein A.M.**, *Nederland 1938-1948, de sociaal-economische ontwikkeling in jaren van oorlog en bezetting*, (Amsterdam: Boom 2002).
- Kogon, Eugen**, *Der SS-Staat: das System der Deutschen Konzentrationslager*, (Düsseldorf: Schwann 1946).
- Kohn, Moshe (red.)**, *Jewish Resistance during the Holocaust: Proceedings of the Conference on Manifestations of Jewish Resistance*, Jerusalem, April 7-11, 1968, trans. Varda Esther Bar-On et al., (Jerusalem: Yad Vashem 1971).
- Kolb, Eberhard**, *Bergen-Belsen: Vom "Aufenthaltslager" zum Konzentrationslager 1943-1945*, (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1986).
- Kolk, Bessel A. van der, McFarlane, Alexander C., Weisneth, Lars (red.)**, *Traumatic*

- Stress: the Effects of Overwhelming Experience on Mind, Body, and Society*, (New York: The Guilford Press 1996).
- Kompisch, Kathrin**, *Täterinnen. Frauen im Nationalsozialismus*, (Keulen: Böhlau 2008).
- Königseder, Angelika**, *Der Ort des Terrors. Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, band 1, 'Die Organisation des Terrors', (München: C.H. Beck 2005).
- Kooyman, Chris**, 'Through the Israeli Looking Glass: Dutch Jews in the Eyes of Israelis living in Holland', in: Chaya Brasz, Yosef Kaplan, (red.), *Dutch Jews as perceived by themselves and by others: proceedings of the eight International Symposium on the history of the Jews in the Netherlands*, [22 – 25 november 1998] (Leiden : Brill 2001) 235-247.
- Krielaars, Michel**, 'Hoera voor De Gaulle. Nuances uit 164 oorlogsdagboeken', in: *NRC*, (26 oktober 2012).
- Kristel, Conny**, *Geschiedschrijving als opdracht. Abel Herzberg, Jacques Presser en Loe de Jong over de jodenvervolging*, (Amsterdam: Meulenhoff 1998).
- Kristel, Conny**, *Polderschouw. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog. Regionale verschillen*, (Amsterdam: Bert Bakker 2002).
- Kristel, Conny (red.)**, *Binnenskamers. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog. Besluitvorming*, (Amsterdam: Bert Bakker 2002).
- Kristel, Conny**, 'Revolution and Reconstruction. Dutch Jewry after the Holocaust', in: David Bankier, *The Jews Are Coming Back. The Return of the Jews to their Countries of Origin after WWII*, (Jerusalem: Yad Vashem 2005) 136-147.
- Laarse, Rob van der en Vree, Frank van**, *De dynamiek van de herinnering. Nederland en de Tweede Wereldoorlog in een internationale context*, (Amsterdam: Bert Bakker 2009).
- Laarse, Rob van der en Vree, Frank van**, 'Ter inleiding', in: Rob van der Laarse, Frank van Vree, *De dynamiek van de herinnering. Nederland en de Tweede Wereldoorlog in een internationale context*, (Amsterdam: Bert Bakker 2009) 7-15.
- Laarse, Rob van der**, '27. Kamp Westerbork', in: Madelon de Keizer, Marije Plomp (red), *Een open zenuw. Hoe wij ons de Tweede Wereldoorlog herinneren*, (Amsterdam: Bert Bakker: 2010), 305-317.
- Lagrou, Pieter**, 'Martin Bossenbroek: De Meelstreep', in: *De Nieuwste Tijd*, 2 (2002) 6, 72-78.
- Lagrou, Pieter**, *The Legacy of Nazi Occupation. Patriotic Memory and National Recovery in Western Europe, 1945-1965*, (Cambridge: Cambridge University Press 2000).
- Langer, Lawrence L.**, 'The Dilemma of Choice in the Deathcamp', in: *Centerpoint*, 4 (1980) 222-231.

- Langer, Lawrence L.**, *Holocaust Testimonies: The Ruins of Memory*, (New Haven: Yale University Press, 1991).
- Langer, Lawrence L.**, 'Gendered suffering? Women in Holocaust Testimonies' in Dalia Ofer, Lenore J. Weitzman (red.), *Women in the Holocaust*, (New Haven and London: Yale University Press 1998), 351-364.
- Langer, Lawrence L.**, *Preempting the Holocaust*, (New Haven: Yale University Press 1998).
- Lassonde, Stephen**, 'Age and Development', in: Paula S. Fass, (red.), *Encyclopedia of Children and Childhood in History and Society* (New York: Macmillan, 2003) 38-45.
- Laqueur-Weiss, Renate**, *Writing in Defiance. Concentration Camp Diaries in Dutch, French and German 1940-1945*, proefschrift, (z.p: z.u. 1971).
- Laub, D. en Auerhahn, N.C.**, 'Knowing and not Knowing Massive Psychic Trauma: Forms of Traumatic Memory', in: *American Journal of Psychoanalysis*, 47 (1993) 287-302.
- Leak, Andrew en Paizis, George**, *The Holocaust and the Text: Speaking the Unspeakable*, (New York: St. Martin's Press inc. 2000).
- Lee, Carol Ann**, *Anne Frank and Children of the Holocaust*, (New York: Penguin Books 2006).
- Letterie, Martine**, *Scherven in de nacht*, (Amsterdam: Leopold 2009).
- Letterie, Martine**, *Groeten van Leo, een kind uit kamp Westerbork*, (Amsterdam: Leopold 2013).
- Leydesdorff, Selma**, *Wij hebben als mens geleefd: het Joodse proletariaat van Amsterdam, 1900-1940*, proefschrift UvA, (Amsterdam: Meulenhoff 1987).
- Leydesdorff, Selma**, *De mensen en de woorden: geschiedenis op basis van verhalen*, (Amsterdam: Meulenhoff 2004).
- Leydesdorff, Selma, Dawson, Graham, Burchardt, Natasha en Ashplant, T.G.**, 'Introduction Trauma and Life Stories', 1-26, in K. Lacy Rogers and S. Leydesdorff, *Trauma and Life Stories. International Perspectives*, (London/New York: Routledge 1999).
- Lentin, Ronit**, 'A howl unheard': Women Shoah Survivors Dis-placed and Re-silenced', in: Claire Duchon, Irene Bandhauer-Schöffmann, *When the War Was Over. Women, War, and Peace in Europe, 1940-1956*, (London/New York: Continuum 2000) 179-193.
- Levi, Primo**, *De verdronkenen en de geredden: essay*, (Amsterdam: Meulenhoff 1991; oorspronkelijk Italiaans 1986).
- Levi, Primo**, *The Drowned and the Saved*, transl. Raymond Rosenthal, (New York: Summit Books 1988).

- Levita, David Joël de**, 'Oorlogskinderen toen en nu', in: *Icodo-Info*, 12 (1995) 3/4, 59-65.
- Leeuw, Anthonie Johannes van der en Giltay Veth, Daniël (red.)**, *Rapport door het Rijksinstituut voor oorlogsdokumentatie uitgebracht aan de minister van Justitie inzake de activiteiten van Drs. Weinreb. Gedurende de jaren 1940-1945 in het licht van nadere gegevens bezien. Deel I + II*, Het Weinreb-rapport, ('s Gravenhage: Staatsuitgeverij 1976).
- Lindwer, Willy**, *Kamp van hoop en wanhoop. Getuigen van Westerbork 1939-1945*, (Amstelveen: Uitgeverij Balans 1990).
- Ludewig-Kedmi, Revital**, *Opfer und Täter zugleich? Moraldilemmata jüdischer Funktionshäftlingen in der Shoah*, (Giessen: Psychosozial Verlag 2001).
- Macardie, Dorothy**, *Children of Europe. A Study of the Children of Liberated Countries: Their War-time Experience, their Reactions, and their Needs, with a Note on Germany*, (London: Victor Gollancz LTD. 1949).
- Marrus, Michael R.**, *The Holocaust in History*, (Hannover (NH): Penguin 1987).
- Marrus, Michael R.**, 'Jewish Resistance to the Holocaust', in: *Journal of Contemporary History*, 30 (1995) 1, 83-110.
- Martin, Elaine**, 'Re-reading Adorno: The 'After-Auschwitz' Aporia', in: *Forum: University of Edinburgh post-graduate Journal of Culture and the Arts*, 2 (2006) 1-13.
- Mason, Timothy**, 'Intention and Explanation. A Current Controversy about the Interpretation of National Socialism', in: G. Hirschfeld, L. Kettenacker, (red.), *Der 'Führerstaat'. Mythos und Realität. Studien zur Struktur und Politik des Dritten Reiches*, (Stuttgart/Klett-Cotta: 1981) 23-40.
- Matthée, Zonneke**, *Voor volk en vaderland. Vrouwen in de NSB 1931-1948*, (Amsterdam: Balans 2007).
- Matthews, William**, *British Diaries. An Annotated Bibliography of British Diaries written between 1442 and 1942*, (Berkely and Los Angeles: University of California Press 1950).
- Meijer, Daphne**, *Onbekende kinderen: de laatste trein uit Westerbork*, (Amsterdam: Mets & Schilt 2001).
- Meershoek, Guus**, 'Driedeling als dwangbuis. Over het onderzoek naar de vervolging van de joden in Nederland', in: Conny Kristel e.a. (red.), *Met alle geweld. Botsingen en tegenstellingen in burgerlijk Nederland*, (Amsterdam: Balans 2003) 144-161.
- Meershoek, Guus**, 'Een aangekondigde massamoord. Wat wisten Nederlanders van de jodenvervolging?', in: *De Groene Amsterdammer*, 137 (2013) 5, 30 januari 2013.
- Meeuwenoord, Marieke**, *Mensen, macht en mentaliteiten achter prikkeldraad: een historisch-sociologische studie van concentratiekamp Vught (1943-1944)*, proefschrift

- UvA, (Amsterdam: z.u. 2011).
- Michaelis, Hanny en Maas, Norbert Maria Hubert**, *Verst verleden. Jeugdherinneringen verteld aan Nop Maas*, (Amsterdam: Van Oorschot 2002).
- Michman, Dan**, *The Jewish Refugees from Germany in the Netherlands*, PhD-dissertation (Hebrew University of Jerusalem: z.u. 1978) Hebreeuws met Engelse samenvatting.
- Michman, Dan**, *Het liberale Jodendom in Nederland, 1929-1943*, [Liberal Jewry in the Netherlands 1929-1943], (Amsterdam: Van Gennep 1988).
- Michman, Dan**, 'Migration versus "Species Hollandia Judaica". The Role of Migration in the Nineteenth and Twentieth Centuries in Preserving Ties between Dutch and World Jewry', in: *Studia Rosenthaliana*, 23 (1989) 54-76
- Michman, Jozeph**, 'The Jewish Essence of Dutch Jewry', in Jozeph Michman (red.), *Dutch Jewish History*. Proceedings of the Fourth Symposium on the History of the Jews in The Netherlands, 7-10 December, Tel Aviv-Jerusalem, 1986, Vol. II, (Assen/Maastricht: Van Gorcum, Jerusalem/Institute for Research on Dutch Jewry, Hebrew University of Jerusalem: 1989) 1-22.
- Milton, Sybil**, 'Women and the Holocaust. The Case of German and German Jewish Women' in: Carol Rittner, John K. Roth, (red.), *Different Voices. Women and the Holocaust*, (New York: Paragon House 1993; oorspronkelijk in: Renate Bridenthal et al, (red.), *When Biology became Destiny: Women in Weimar and Nazi Germany*, (New York: Monthly Review Press 1984) 297-333) 213-250.
- Moore, Bob**, *Refugees from Nazi Germany in the Netherlands 1933-1940*, (Dordrecht/Boston/Lancaster : Martinus Nijhoff 1986).
- Moore, Bob**, *Victims and Survivors. The Nazi Persecution of the Jews in the Netherlands 1940-1945*, (London: Arnold 1997).
- Moore, Bob**, 'The Dutch Churches, Christians and the Rescue of Jews in the Netherlands', in: Chaya Brasz, Yosef Kaplan, (red.), *Dutch Jews as Perceived by Themselves and by Others Proceedings of the Eight International Symposium on the History of the Jews in the Netherlands*, [22 – 25 november 1998] (Leiden : Brill 2001) 277-289.
- Moskin, Marietta**, *I am Rosemarie*, (Bridgewater: Replica Books 1999; 1e druk 1972).
- Mulder, Dirk en Prinsen, Ben (red.)**, *Uitgeweken. De voorgeschiedenis van kamp Westerbork*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/ Assen: Van Gorcum 1989).
- Mulder, Dirk en Prinsen, Ben (red.)**, *Kinderen in kamp Westerbork*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/ Assen: Van Gorcum 1994).

- Mulder, Dirk en Prinsen, Ben (red.)**, *Verhalen uit Kamp Westerbork*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 1995).
- Mulder, Dirk, Prinsen, Ben (red.)**, *Lachen in het donker. Amusement in kamp Westerbork*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 1996).
- Mulder, Dirk en Prinsen, Ben (red.)**, *Kamp Westerbork gefilmd. Het verhaal over een unieke film uit 1944*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 1997).
- Mulder, Dirk en Prinsen, Ben (red.)**, *Vluchtelingenkamp Westerbork*, (Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen/Assen: Van Gorcum 1999).
- Mulder, E.**, 'Gunning [Wzn.], Johannes Hermanus (1859-1951)', in *Biografisch Woordenboek van Nederland*,
<http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/BWN/lemmata/bwn5/gunning>
- Mushaben, Joyce Marie**, 'Memory & the Holocaust: Processing the Past through a Gendered Lens', in: *History of the Human Sciences* 17(August 2004) 2-3, 147-185.
- Nicholas, Lynn H.**, *Cruel World. The Children of Europe in the Nazi Web*, (New York: Alfred A. Knopf, Borzoi Books 2005).
- Niehammer, Lutz**, 'Häftlinge und Häftlingegruppen im Lager, Kommentierende Bemerkungen', in: Ulrich Herbert, Karin Orth, Christoph Dieckmann, *Die nationalsozialistischen Konzentrationslager – Entwicklung und Struktur*, band II, (Göttingen: Wallstein Verlag 1998) 1046-1060.
- Nora, Pierre (red.)**, *Les lieux de mémoire*, uit de *Bibliothèque illustrée des histoires*, (Paris: Gallimard 1984).
- Nora, Pierre**, 'Between Memory and History: Les lieux de Mémoire', in : *Representations*, Special Issue 'Memory and Counter-Memory', 26 (1989) Spring, 7-24.
- Oberski, Jona**, *Kinderjaren*, ('s-Gravenhage: BZZToH 1978).
- Ofer, Dalia**, 'Personal Letters in Research and Education on the Holocaust', in: *Holocaust and Genocide Studies*, 4 (1989) 3, 341-355.
- Ofer, Dalia en Weitzman, Lenore J. (red.)**, *Women in the Holocaust*, (New Haven and London: Yale University Press 1998).
- Orth, Karin**, 'Gab es eine Lagergesellschaft? „Kriminelle“ und politische Häftlinge im Konzentrationslager', in: Norbert Frei, Sybille Steinbacher und Bernd C. Wagner, *Ausbeutung, Vernichtung, Öffentlichkeit: Neue Studien zur nationalsozialistischen Lagerpolitik*, 'Darstellungen und Quellen zur Geschichte von Auschwitz', deel 4, (München Institut für Zeitgeschichte: K.G. Saur 2000) 109-134.

- Orth, Karin**, *Das System der nationalsozialistischen Konzentrationslager: eine politische Organisationsgeschichte*, (Hamburg: Hamburger Edition 1999).
- Paape, A.H.**, 'Inleiding', in: Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, *Dagboekfragmenten 1940-1945*, (Utrecht/Antwerpen: Veen 1985; 1^e druk Den Haag: Nijhoff 1954) VIII.
- Patterson, David**, *Along the Edge of Annihilation, the Collapse and Recovery of Life in the Holocaust Diary*, (Seattle: University of Washington Press 1999).
- Patterson, David**, 'Through the eyes of those who were there', in: *Holocaust and Genocide Studies*, 18 (2004) 2, 274-290.
- Pätzold, Kurt**, 'Häftlingsgesellschaft', in: Angelika Königseder, *Der Ort des Terrors, Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, band 1, 'Die Organisation des Terrors', (München: C.H. Beck 2005) 110-126.
- Pawelczynska, Anna**, *Values and Violence in Auschwitz. A Sociological Approach*, (Berkeley and Los Angeles: University of California Press 1979).
- Petropoulos, Jonathan, Roth, John K.**, *Gray zone: Ambiguity and Compromise in the Holocaust and its Aftermath*, New York, Oxford 2005).
- Piersma, Hinke**, *Mensenheugenis, terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog, getuigenissen*, (Amsterdam: Bert Bakker 2001).
- Piersma, Hinke**, 'Vrouwen en de Tweede Wereldoorlog, 'Everything else is the same. But there are certain things that are different'', in: *Icodo-info*, 19 (2002) 1, 52-61.
- Piersma, Hinke**, *Bevochten Recht. Politieke besluitvorming rond de wetten voor oorlogsslachtoffers*, (Amsterdam: Boom 2010).
- Porat, Dina**, 'The Vilna Ghetto Diaries', in: Robert Moses Shapiro (red.), *Holocaust Chronicles. Individualizing the Holocaust through Diaries and other Contemporaneous Personal Accounts*, (Hoboken New York: KTAV Publishing House 1999) 157-169.
- Pres, Terrence des**, *The Survivor. An Anatomy of Life in the Death Camps*, (New York: Oxford University Press 1976).
- Presser, Jacques**, 'Memoires als geschiedbron', in: M.C. Brands, J. Haak en Ph. de Vries (red.), *Uit het werk van dr. J. Presser*, (Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Genneep 1969) 277-282.
- Presser, Jacques**, *Ondergang, de vervolging en verdelging van het Nederlandse jodendom 1940-1945*, twee delen ('s Gravenhage: Martinus Nijhoff 1965).
- Presser, Jacques**, 'Ten geleide', 5-11, in Philip Mechanicus, *In dépôt: dagboek uit Westerbork van Philip Mechanicus*, (Amsterdam: Polak & Van Genneep 1964).
- Rajsfus, Maurice**, *Drancy: un camp de concentration très ordinaire*, (Paris: Le Cherche Midi

- 1996).
- Reading, Anna**, *The Social Inheritance of the Holocaust. Gender, Culture and Memory*, (Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan 2002).
- Regner, Freihart**, ‘„Unbewußte Liebesbeziehung zum Folterer“? Kritik und Alternativen zu einer „Psychodynamik der traumatischen Reaktion“’, in: *Zeitschrift für Politische Psychologie*, 8 (2000) 4, en 9 (2001) 1, 429-445.
- Reiter, Andrea**, ‘The Holocaust as seen through the Eyes of Children’, in: Andrew Leak, George Paizis, *The Holocaust and the Text: Speaking the Unspeakable*, (New York: St. Martin’s Press inc. 2000) 83-96.
- Reiter, Andrea**, ‘Kinds of Testimony: Children of the Holocaust’, in: *Holocaust Studies*, Special Issue ‘Children of the Holocaust’, 11 (2005) 2, 1-11.
- Richard, Hans-Günther**, *Schule der Gewalt: die Anfänge des Konzentrationslagers Dachau:1933-34: ein dokumentarischer Bericht*, (München: Beck 1995).
- Ridder, Tom de**, ‘De meelstreep’, kanttekeningen bij de psychische opvang’, in: *Icodo-info*, 19 (2002) 1, 2-4.
- Ridder, Tom de**, ‘Onjuiste en eenzijdige beelden weerspreken: de Vertrouwenscommissie van het SOTO-onderzoek’, in: *Icodo-info*, 19 (2002) 1, 7-10.
- Riet, Frank van**, *Handhaven onder de nieuwe orde. De politieke geschiedenis van de Rotterdamse politie tijdens de Tweede Wereldoorlog*, proefschrift UvA, (Zaltbommel: Aprilis 2008).
- Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie**, *Dagboekfragmenten 1940-1945*, (Utrecht/Antwerpen: Veen 1985; 1^e druk Den Haag: Nijhoff 1954).
- Ringelheim, Joan**, ‘The Unethical and the Unspeakable: Women and the Holocaust’, in: *Simon Wiesenthal Center Annual*, 1 (1984), 69-87.
- Ringelheim, Joan**, ‘Women and the Holocaust: A Reconsideration of Research’, in: Carol Rittner, John K. Roth, (red.), *Different Voices. Women and the Holocaust*, (New York: Paragon House 1993), 373-418.
- Rittner, Carol en Roth, John K. (red.)**, *Different Voices. Women and the Holocaust*, (New York: Paragon House 1993).
- Ritvo, Roger A. en Plotkin, Diane M.**, *Sisters in Sorrow, Voices of Care in the Holocaust*, (Texas: A.M. University Press, 1998).
- Roberts, Benjamin B.**, ‘History of childhood’, in: Paula S. Fass, editor in chief, *Encyclopedia of Children and Childhood in History and Society*, volume 1 A-E, (New York: Thomson Gale 2004) 422-426.

- Rohrlich, Ruby (red.)**, *Resisting the Holocaust*, (Oxford/New York: Berg 1998).
- Röling, Hugo**, 'Jeugdhertinneringen aan de school uit Nederland en Vlaanderen', in: *Leidschrift*, 20 (2005) 2, 129-150.
- Röling, Hugo**, *Zichzelf te zien leven, herinneringen aan Nederlands en Vlaams gezinsleven 1770-1970*, (Amsterdam: Amsterdam University Press 2006).
- Romein, Jan**, 'Kinderstem', in: *Het Parool*, 6 (1946) 378, 3 april.
- Romijn, Peter**, 'De oorlog, 1940-1945' in: J.C.H. Blom, R.G. Fuks-Mansfeld, I. Schöffler, (red.), *Geschiedenis van de joden in Nederland*, (Amsterdam: Balans 1995) 313-347.
- Romijn, Peter**, *Burgemeesters in oorlogstijd: besturen tijdens de Duitse bezetting*, (Amsterdam: Balans 2006).
- Rose, Susan**, 'Naming and Claiming: The Integration of Traumatic Experience and the Reconstruction of Self in Survivors Stories of Sexual Abuse', in: Kim Lacy Rogers, Selma Leydesdorff, met Graham Dawson (red.), *Trauma and Life Stories. International Perspectives*, (London: Routledge 1999) 160-179.
- Rovit, Rebecca**, 'Cultural Ghettoization and Theatre during the Holocaust; Performance as a Link to Community', in: *Holocaust and Genocide Studies*, 19 (2005) 3, 459-486.
- Rüter, A.J.C.**, *Rijden en Staken, de Nederlandse Spoorwegen in oorlogstijd*, ('s Gravenhage: Nijhoff 1960).
- Schelven, Dr. Th. Van**, *Psychologie van het kind*, (Amsterdam: N.V. Kosmos 1935; 1^e druk 1934).
- Schelvis, Jules**, *Vernietigingskamp Sobibor*, (Amsterdam: De Bataafsche Leeuw 1994).
- Schöffler, Ivo**, 'Een geschiedenis van de vervolging der joden in Nederland 1940-1945', in: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 79 (1966) 1, 38-63.
- Schröder, Dominique**, 'Motive - Funktionen – Sprache. Zu Tagebüchern als Quellen der Konzentrationslagerforschung', in: Janine Doerry, Alexandra Klei, Elisabeth Thalhoffer, Karsten Wilke (red.), *Ns-Zwangslager in West-Deutschland, Frankreich und de Niederlanden, Geschichte und Erinnerung*, (Paderborn: Ferdinand Schönigh 2008) 93-104.
- Schulze, Winfried**, 'Ego-Dokumente : Annäherung an den Menschen in der Geschichte?', Vorüberlegungen für die Tagung „Ego/Dokument\"", in: Winfried Schulze, (red.), *Ego-Dokumente. Annäherung an den Menschen in der Geschichte*, Selbstzeugnisse der Neuzeit; 2, (Berlin: Akademie 1996) 11-30.
- Swegman, Marjan**, *Het stille verzet. Vrouwen in illegale organisaties, 1940-1945*, (Amsterdam: Sua 1980).
- Swegman, Marjan, Withuis, Jolande**, 'Moederschap van springplank tot obstakel.

- Vrouwen, burgerschap en natie in de twintigste eeuw', in: G. Duby, M. Perrot (red.), *Geschiedenis van de vrouw V: De twintigste eeuw*, (Amsterdam: Agon 1993) 557-583.
- Schwegman, Marjan en Withuis, Jolande**, dubbelinterview in *Historisch Nieuwsblad*, 8 (2009).
- Scott, Joan W.**, 'Gender: A Useful Category of Historical Analysis', in: *The American Historical Review*, 91 (1986) 5, 1053-1070.
- Scott, Joan W.**, *The American Historical Review*, Special, 113 (2008) 5.
- Seeligmann, Sigmund**, 'Die Juden in Holland. Eine Charakteristik', in: *Festschrift i Anledning af Professor David Simonsens 70-aarige Fodelsdag*, (Kopenhagen: z.u. 1923), 253-257.
- Shik, Na'ama**, 'Weibliche Erfahrung in Auschwitz-Birkenau', in: Gisela Bock (red.), *Genozid und Geschlecht, Jüdische Frauen im nationalsozialistischen Lagersystem*, (Frankfurt/New York: Vampus Verlag 2005) 103-122.
- Siertsema, Bettine**, *Uit de diepten. Nederlandse egodocumenten over de nazi concentratiekampen*, (Vught: Uitgeverij Skadalon 2007).
- Siertsema, Bettine**, 'Kampgetuigenissen. Herinnering in teksten', in: Rob van der Laarse, Frank van Vree, *De dynamiek van de herinnering, Nederland en de Tweede Wereldoorlog in een internationale context*, (Amsterdam: Bert Bakker 2009) 106-128.
- Slaa, Robin te**, 'Wat Joden te wachten stond wist niemand', recensie van Bart van der Boom, 'Wij weten niets van hun lot', *Gewone Nederlanders en de Holocaust*, (Boom: Amsterdam 2012, in: *De Volkskrant*, (26 mei 2012).
- Smith, Peter K., Cowie, Helen en Blades, Mark**, *Understanding Child Development*, (Oxford: Wiley-Blackwell Publishing 2004; 1st ed. 2003).
- Sommer, Martin**, 'De held moet weer terug', in: *De Volkskrant*, (29 september 2012).
- Stargardt, Nicholas**, *Witnesses of War. Children's Lives under the Nazis*, (London: Pimlico 2006; eerste uitgave 2005).
- Staub, Ervin**, *The Roots of Evil: The Origins of Genocide and Other Group Violence*, (New York: Cambridge University Press 1989).
- Staub, Ervin**, *The Psychology of Good and Evil; why Children, Adults, and Groups Help and Harm others*, (Cambridge: Cambridge University Press 2003).
- Steinberg, Marlene en Schnall, Maxine**, *The Stranger in the Mirror. Dissociation: the Hidden Epidemic*, (New York: Harper Collins 2000).
- Stewart, Victoria**, 'Holocaust Diaries: Writing from the Abyss', in *Forum of Modern Language Studies* 41 (2005) 4, 418-426.
- Stokvis, Pieter**, *Huishouden, huwelijk, gezin. Huiselijk leven in de 20^e eeuw*, (Rotterdam:

Ad. Donker 2002).

- Strebel, Bernhard**, 'Unterschiede in der Grauzone?: über die Lagerältesten im Frauen- und Männerlager des KZ Ravensbrück', in: Herbert Diercks, Claus Füllberg-Stolberg, Detlaf Gabre, e.a., *Abgeleitete Macht – Funktionshäftlinge zwischen Widerstand und Kollaboration*, Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Verfolgung in Norddeutschland, Heft 4, (Bremen: Edition Temmen 1998) 57-69.
- Stroom, Gerrold van der**, *De vele gezichten van Anne Frank. Visies op een fenomeen*, [gedeelteijk vert. uit het Engels: Krijn Peter Hesselink], (Amsterdam: de Prom 2003).
- Stuldreher, Coenraad J.F.** 'Deutsche Konzentrationslager in den Niederlanden. Amersfoort, Westerbork, Herzogenbusch', in: *Dachauer Hefte, Studien und Dokumente zur Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, 5 (1989) 5, 141-174.
- Suleiman, Susan Rubin**, 'The 1.5 Generation: Thinking About Child Survivors and the Holocaust', in: *American Imago*, 59 (2002) 3, 277-295.
- Swijtink, André**, *Een sportman doet niet aan politiek. Groei en populariteit van de Nederlandse sportbeoefening in oorlogstijd*, (Amsterdam: Meulenhoff 2010).
- Teeuw, Ivar**, *Mauthausen: one atrocity, different worlds*, Thesis Holocaust and Genocide Studies, (Universiteit van Amsterdam: z.u. 2012).
- Todorov, Tzvetan**, *Facing the Extreme. Moral Life in the Concentration Camps*, (New York: Henry Holt and Company 1997; origineel *Face à l'extrême*, Editions du Seuil 1991).
- Tosh, John**, 'Masculinities in an Industrializing Society: Britain 1800-1914', in: *Journal of British Studies*, 44 (2005) April, 330-342.
- Touwen-Bouwsma, Elly**, *Op zoek naar grenzen, toepassing en uitvoering van de wetten van oorlogsslachtoffers*, (Amsterdam: Boom 2010).
- Trienekens, Gerardus Maria Theresia**, *Tussen ons volk en de honger. De voedselvoorziening 1940-1945*, proefschrift Wageningen (Utrecht: Stichting Matrijs 1985).
- Trienekens, Gerardus Maria Theresia**, *Voedsel, honger en oorlogstijd, 1940-1945: misleiding, mythe en werkelijkheid*, (Utrecht/Antwerpen: Kosmos-Z&K Uitgevers 1995).
- Tych, Feliks, Kenkmann, Alfons, Kohlhaas, Elisabeth en Eberhardt, Andreas (red.)**, *Kinder über die Holocaust. Frühe Zeugnisse 1944-1948*, (Berlin: Metropol Verlag 2008).
- Tydor Baumel, Judith**, *Double Jeopardy. Gender and the Holocaust*, (London: Valentine Mitchell 1998).
- Ultee, Wouter Cornelis en Flap, Henrik Derk**, 'De Nederlandse paradox. Waarom overleefden zoveel Nederlandse Joden de Tweede Wereldoorlog niet?', in: Harry Ganzeboom, Siegwart Lindenberg, (red.), *Verklarende sociologie. Opstellen voor*

- Reinhard Wippler*, (Amsterdam: Thesis Publishers 1996) 185-197.
- Veen, Harm van der, Abuijs, Guido, m.m.v. Mulder, Dirk**, *Westerbork 1939-1945. Het verhaal van vluchtelingenkamp en Durchgangslager Westerbork*, (Hooghalen: Herinneringscentrum kamp Westerbork 2003).
- Veen, Harm van der, m.m.v. Abuijs, Guido, Mulder, Dirk**, met illustraties van Geert Schreuder, *Opgepakt. Verhalen van kinderen in kamp Westerbork*, (Hooghalen: Herinneringscentrum kamp Westerbork / Veendam 2003).
- Veld, N.K.C.A. in 't**, *De SS en Nederland, documenten uit SS-archieven 1935-1945*, deel 1 Inleiding/Documenten 1935-1942, ('s Gravenhage, Martinus Nijhoff 1976).
- Verhey, Elma**, *Om het Joodse Kind*, (Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar 1991).
- Verhey, Elma**, *Kind van de rekening. Het rechtsherstel van de joodse oorlogswezen*, (Amsterdam: De Bezige Bij 2005).
- Verhulst, Frank C.**, *De ontwikkeling van het kind*, (Assen: Van Gorcum 2005).
- Vesti, P., Somnier, F. en Kastrup M.**, *Psychotherapy with Torture Survivors*, (Glostrup: Dyva Bogtrup Aps/ Kopenhagen: IRCT 1992).
- Vice, Sue**, *Children Writing the Holocaust*, (Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan 2004).
- Vogelaar, Jacq**, *Over kampliteratuur*, (Amsterdam: De Bezige Bij 2006).
- Voolstra, Anne en Blankevoort, Eefje (red.)**, *Oorlogsdagboeken over de jodenvervolgung*, (Amsterdam: Contact 2001).
- Volker, Jacob, Voort, Annet van der**, *Anne Frank was niet alleen. Levensgeschiedenissen van Duitse joden in Nederland*, (Amsterdam: De Arbeiderspers 1990).
- Vos, Chris**, *‘Het doorgestreepte blijft te lezen’, de Holocaust en de kunsten in Nederland*, (Assen: Van Gorcum 2004).
- Vree, Frank van**, *In de schaduw van Auschwitz: herinneringen, beelden, geschiedenis*, (Groningen: Historische Uitgeverij 1995).
- Vree, Frank van**, ‘Stemmen uit de duisternis. Een kwart eeuw Fortunoff Video Archive’, in: *Karakter. Tijdschrift van wetenschap* 5 (2004).
- Vree, Frank van**, ‘De dynamiek van de herinnering. Nederland in een internationale context’, in: Rob van der Laarse, Frank van Vree, *De dynamiek van de herinnering. Nederland en de Tweede Wereldoorlog in een internationale context*, (Amsterdam: Bert Bakker 2009) 17-40.
- Wade Carole, Travis, Carol** *Psychology*, (New York: Harpers Collins College Publishers 1987).

- Waxman, Zoe**, *Writing the Holocaust. Identity, Testimony, Representation*, (New York: Oxford University Press 2006).
- Wielek, Hans**, *De oorlog die Hitler won*, (Amsterdam: Amsterdam Boek- en Courantmij N.V. 1947).
- Wijers, Carla**, *Tussen aanpassing en verzet: vrouwen voor het voetlicht, 1929-1969*, (Culemborg: Uitgeverij Lemma 1989).
- Withuis, Jolande**, *Opoffering en heroïek. De mentale wereld van een communistische vrouwenorganisatie in naoorlogs Nederland, 1946-1976*, (Amsterdam: Boom 1990).
- Withuis, Jolande**, *De jurk van de kosmonaute. Over politiek, cultuur en psyche*, (Amsterdam/Meppel: Boom 1995).
- Withuis, Jolande**, 'Drie vrouwen, drie levens, één oorlog: De historische, sociale en culturele context van de ervaringen van drie Nederlandse vrouwen voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog', in: *Icodo-info*, 13 (1996) 2, 58-71.
- Withuis, Jolande**, 'Vrouwen, sekse en oorlog. Een rondgang anno 1996 door de literatuur en de debatten aangaande de Tweede Wereldoorlog in Europa', in: *Icodo-info*, 13(1996) 2, 76-81.
- Withuis, Jolande**, *Erkenning. Van oorlogstrauma naar klaagcultuur*, (Amsterdam: De Bezige Bij 2002).
- Withuis, Jolande**, *Na het kamp. Vriendschap en politieke strijd*, (Amsterdam: De Bezige Bij 2005).
- Withuis, Jolande**, *Weest manlijk, zijt sterk. Pim Boellaard (1903-2001) Het leven van een verzetsheld*, (Amsterdam: De Bezige Bij 2008).
- Withuis, Jolande**, 'Goed en fout bestaan wel degelijk', in: *De Volkskrant*, (zaterdag 29 september, 2012).
- Wolf, Diane L.**, *Beyond Anne Frank: Hidden Children and Postwar Families in Holland*, (Berkeley: University of California Press 2007).
- Wolff, Sam de**, *Geschiedenis der joden in Nederland: laatste bedrijf*, (Amsterdam: z.u. 1946).
- Wormser-Migot, Olga** *Le système concentrationnaire Nazi (1933-1945)*, (Paris: Presses universitaires de France: 1968).
- Yahil, Leni en Friedman, Ina**, *The Holocaust: the Fate of European Jewry*, (New York: Oxford University Press 1990).
- Young, James**, *Writing and Rewriting the Holocaust. Narrative and the Consequences of Interpretation*, (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press 1988).

- Zapruder, Alexandra**, *Salvaged Pages: Young Writers Diaries of the Holocaust*, (New Haven: Yale University Press 2002).
- Zee, Nanda van der**, *De trein*, (Soesterberg: Aspekt 2003).
- Zee, Nanda van der, Mulder, Dirk**, *Westerbork: het doorgangskamp en zijn commandant*, (Soesterberg: Aspekt 2006).
- Ziegler, Sandra**, *Gedächtnis und Identität der KZ-Erfahrung. Niederländische und Deutsche Augenzeugenberichte des Holocausts*, (Würzburg: Königshausen & Neumann 2006).
- Zwarte-Walvisch, Klaartje de**, *'Alles ging aan flarden'; het oorlogsdagboek van Klaartje de Zwarte-Walvisch*, bezorgd door Ad van Liempt en Ariane Zwiers (Amsterdam: Balans 2009).
- Zwi Bacharach, Walter (red.)**, *Dies sind meine letzten Worte... Briefe aus der Shoah*, uit Hebreeuws door Maurice Tzorf (Göttingen: Wallstein Verlag 2006).